

25 éves

a miskolci rádióstúdió

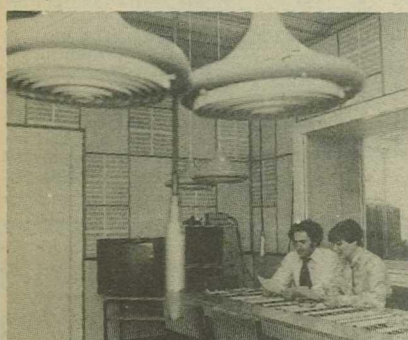
(Laczó József felvételei)

Paulovits Agoston stúdióvezető, Szabó Sándor-ne technikus, Varsányi Zsuzsa zenei szerkesztő

A szerkesztői szobában (Darab Béla és Dobos Béla)

A mikrofon előtt: Nagy István és Antal Magda

„Visszahallgatás” (Tolnai Attila)

Vágás... (Pongrácz Jutka)

Kertész Péter bemondó

Szerencsés a Szerencsi?...

— Amikor egy fiatal színésszel, *nota bene*, főiskolai hallgatóval a főszerepben televíziós filmsorozat készül, akaratlanul is arra gondolkodik, amit *Zsurzs Éva* rendező mondott egyszer egy rádiós kerekasztal-beszélgetésben: „Ezeknek a fiataloknak a homlokukra sütik a bélyeget, illetve a szakma belenyugszik abba, hogy ezek »csak« erre, vagy »csak« ennyire képesek. Nem is nagyon szívesen bízzák meg őket aztán úgynevezett nehezebb feladatokkal. Így készül a filmvilágban a — skatulya.” Természetesen — és ezt már én fűzöm hozzá — a színház ellen-súlyozhatná e torzulást, de az ottani rendezők többsége is nézi a televíziót. Így aztán egyre skarlátszínűben virít a naiva „N”-je, vagy a hőszerelemes „HSZ”-je a kezdő színész homlokán, mígnem kiöregszik a szerepköréből. Szerencsi Éva, az örök bakfis talán már bele is törődött a sorsába...

— Szó sincs róla. Főiskolás koromban az osztályfőnököm, *Várkonyi Zoltán* ugyan figyelmeztetett rá, hogy szerencsétlen alkatt vagyok, és emiatt nehéz dolgom lesz a pályán —, de ma még ezt nem érzem. Valóban nagyon kislányság a külsőm, és ez meghatározza a szerepkörömet is. Most még vállalom, mert nem tehetek mást. Az ember nem szállhat szembe az adottságaival.

— Kamerák előtt nem, vagy csak nehezen. És a színházban?

— Ott könnyebb lenne, és szívesen meg is próbálnám. De akkor miért szerződtessem a színház fiatalokat, ha nem akarna profitálni belőlük?

Tévéreklám

Az utóbbi időben megelégnék a sajtó érdeklődése a reklám iránt. A *tévéreklámmal* is foglalkoztak számosan — és indít arra, hogy tollat ragadjak. Nem akar ez afféle „kardrántás” is lenni, csupán néhány dolgot szeretnék elmondani, „belülről” látva a tévéreklámfrontot.

Ha a reklámról beszélnek az emberek (szidják vagy dicsérik), igazából nem a *Televízió* reklámjairól szólnak. Vagy legalábbis csak részben. Hogy is van ez? Úgy, hogy a Magyar Televízió adásaiban látható reklámokat csak részben készíti a Tv illetékes szervezete, a „Keriroda” (pontosabban: az RTV Kereskedelmi és Propaganda Irodája), a reklámadások kisebb részét más vállalatok (pl. a Magyar Hirdető, a MAFILM, a Pannónia Filmstúdió stb.) által készített filmek töltik ki. A filmeket tehát több, egymástól független stúdió készíti, de egy „blokk”-ban kerülnek a műsorba.

Hadd igazítsam el az olvasó-nézőt: miről lehet felismerni, hogy kit illet igazában a szidás vagy a dicséret. Tehát: ha megjelenik a „Tv-reklám” főcím, (vagy ahogy mi egymás közt nevezzük: a „gurgula”), és utána az egyes kisfilmeket egy harsányan kukorékoló kakaska vagy más rajzfigura választja el egymástól, akkor mi, tévések, „kerirodások” vagyunk a tettesek. Amikor azonban trombitaszó harsan és kiíródik: „*Magyar Hirdető*”, többnyire az MH Filmstúdiója a készítő. Az egyéb filmgyártók reklámjait többek között arról lehet felismerni, hogy általában geometriai formát ábrázoló jelek suhannak, lebegnek át az egyes filmek elválasztásául.

Természetesen a *nézőt* ez nem érdekli túlságosan, fontosnak csupán azt tartja, hogy jó reklámot lásson. A mi dolgunk tehát az,

— Nem fél a hirtelen népszerűsüdtől, amit az *Abigél*-nek köszönhet?

— Most nagyon örülök neki. Ki nem boldog, ha sikere van? Egyébként meggyőződésem, hogy ez nem olyan levendula-illatú kislány volt, mint amilyenek általában a lányregények hősei. Ginát sokkal bonyolultabb eszközökkel lehetett csak megformálni, hiszen percek alatt vált csitriból — önmagáért és másokért felelős — felnőtté. A színészi megformálást lényegesebbnek érzem annál, hogy egyszerűen csak „bájos” és fiatal legyek. Visszatérve a skatulyához: kedvelem ezt a szerepkört, és örömmel vállalnék még hasonló szerepeket, azzal, hogy mást is játszhassem. Ez viszont nem első sorban rajtam múlik. A szerepeket az ember kapja és nem kéri.

— A hangjával még nem próbálkozott? Kellemesen fátyolos, különleges orgánumú...

— Dehogynem. Sokat szinkronizálok. Ilyenkor persze csak „kölcson-adom” a hangom, de ez is érdekes feladat. Kész szituációkra kell hangszerezni, ismeretlen kollégánok bőrébe kell bújni, ami azt is jelentheti, hogy arra az időre le kell a sajátomat vetni. Ez is rés a „skatulyán”.

— Keveset szerepel a rádióban. Nem szereti a hangjátékokat?

— Már hogynem szeretném! Szeretek én minden munkát, amely lehetőséget ad a játékra. Most például játszom *A Szabó családban*. A tévében szintén forgatok, Málnay Levente bizott meg egy szereppel a *Váratlan utazás* című produkcióban. Ter-

mészetesen most is Korombéli a figura, de sok lehetőséget kínál a játékra. Finomkodó, kellemkedő lány, és ilyenekkel még nem próbálkoztam.

— Szerencsi Éva humorát még nem ismerik a tévénezők. Színházban is tán csak egyszer volt alkalma komédiázni, *Csikó Gergely Kaviár* című vígjátékában.

— Közelebb állnak hozzám a drámai szerepek. Azon belül is sok a humoros helyzet, és ezeket ki is használok. Persze szívesen játszának egy igazán jól megírt vígjátékban is. Sajnos, ilyen ajánlatot sem kaptam még senkitől. Azt hiszem, hogy ma csak akkor foglalkoztatnak egészségesen egy színészt — úgy értem, hogy többoldalúan —, ha már befutott valahol. Úgy érzem, hogy a rendezők nem szívesen vállalják a kockázatot. És még valami megfordult az agyamban, bár lehet, hogy ez nem igaz. A rádióban mintha félnének a vonzóbb külsejű színésznőktől, mintha attól tartanának, hogy csak a látvánnyal együtt tudnak hatni. Pedig ez előítélet!

— Minden embernek van életprogramja. Hogyan tudná tömören megfogalmazni a sajátját a hivatásán belül?

— Minthogy nincsenek szerepaim, ez nagyon nehéz. Civil programom, hogy végre megtanuljak jól *franciául*. A Martos Flóra gimnáziumban francia tagozaton végeztem, de ma már csak passzív szó-kincsem van. A másik: az olvasás. Nagyon sok drámát kellene még megismernem a világirodalomból. Eddig nemigen maradt rá időm. Hogy magammal mit szeretnék kezdeni? Mindenesetre: menthetlenül optimista vagyok...

Marschall Éva

hogy színvonalas, közérthető és szellemes reklámokat készítsünk. Mégsem hallgatható el: a filmkészítőknek sokszor meg kell küzdeniük a reklámokat finanszírozó megrendelőkkel. (Természetesen nem volna helyes az általánosítás!) A reklámfilmesek ugyanis korszerű, látványos és mozgalmas, a lehetőségekhez képest vidám, izléses és csak a *lényegre* törő tilmeket szeretnének készíteni, de ez — sajnos — gyakran nem található megrendelő elképzelésével, igényével. A vállalat — tisztelet a kivételnek — sok mindent akar *önmagáról* is közölni. Olyasmiket is, amik a közönséget — megítélésünk szerint — nem túlzottan érdeklik. A megrendelő úgy általában jó hu-

morú. Mégis, ha netán humorosan szeretnének „röla”, a termékéről filmet készíteni, rögtön elkomorodik. Ismét csak tisztelet a kivételnek! Az is gyakori, hogy a megrendelő illetékes megbízottja — nem reklámszakember. Sőt. Ezek a gondok (és még mennyit említhetnék!) bizony nehezítik a munkát. Meg kell küzdenünk hát azért, hogy olyan reklámműsorok készüljenek, amelyek ízlésformálók, tájékoztatók s egyszersmind szórakoztatók is.

Filmjeink lassan mégis „nagykorúakká” válnak. Ha nem is felnőttek még, de legalábbis pelyhedzik az álluk... Nem egy hazai gyártású reklámfilm megállja helyét más — nagyobb reklám-műltra visszatekintő és több gyakorlatot szerzett — országok termésével való összehasonlításban. Különösen, ha a szellemi kapacitást vesszük alapul. A *technika* és a *kivitelezés* terén van még sok teendőnk. Itt sem a szakemberek vagy a technikai felszereltség hiánya miatt vagyunk hátrányban. A reklámfilmek döntő

többségét a Magyar Televízió és a hazai filmgyártás legjobbjai, legelismertebb alkotói készítik, „ötletember”-ként vagy forgatókönyvíróként dolgozó újságírókkal, humoristákkal, speciális szakemberekkel együtt. Tény azonban az is, hogy nálunk az egyes filmekre fordított gyártási idő rövidebb. Előállítási költségeink ugyancsak összehasonlíthatatlanul kisebbek, mint a nyugati reklámfilmeké. S ez sok mindent megmagyaráz.

Tévés vagy filmes kollégáink mindenesetre szívesen, jó kedvvel készítenek reklámfilmeket. Az itt szerzett tapasztalatok (tömörítés, ritmus és tempó, a kifejezés tisztasága, a képzetek szuggesztív átvitele stb.) kedvezően befolyásolják őket egyéb munkáikban is.

Külön is érdemes szólni a színész-, ill. az amatőr *közreműködő*-ről. Művészeink javarészt részben azért nem vállal reklámfilm-szerplést, mert egyéb tevékenységei leköti, vagy pedig — s talán ez a ki nem mondott, de létező ok a döntőbb — „rangján aluli”-nak véli ezt a munkát. Érdekes: nyugati reklámfilmekben gyakran lehet látni világhírű művészeket, sztárokat, hogy csak néhány nevet említek: Laurence Oliviert, Claudia Cardinálét, Sammy Davist... Vajon őket mivel tudták meggyőzni a reklámosok? Nem valószínű, hogy csak anyagiakkal. A jó reklámfilm — *publicitást* is jelent. Annyi bizonyos: e téren is „lépnünk” kell, mert színvonalemelési törekvéseinket jó színészek és közreműködők nélkül nehezen tudjuk megvalósítani.

Száz szónak is egy a vége: *versenyképes* reklámfilmekre van szükség. Olyanokra, amelyek nemcsak a hazai szakmai filmszemléken, s nemcsak a külföldi reklámfilm-versenyeken állják meg helyüket, hanem az itthoni nézők és vásárlók „ítélőszéke” előtt is.

Geszty Péter